

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL IAȘI

Iași, Str. Elena Doamna, nr. 1A, cod poștal 700398

telefon 0232-260600, 0232-217808, fax 0232-255907, 0232-217808

Curtea de Apel Iași

Secția civilă

Materia civilă

MINUTA

*întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de apel Iași și instanțele arondate,
pe probleme de practică judiciară neunitară în materie de civilă
din 25 iunie 2015*

CUPRINS:

- 1. Învestirea cu formulă executorie a contractelor de credit nu este condiționată de forma autentică a înscrisului, ci doar ca înscrisul, potrivit legii, să poată fi pus în executare. Încheierea prin care s-a respins cererea de investire cu formulă executorie nu are autoritate de lucru judecat într-o nouă cerere pentru același titlu executoriu.**
- 2. Competența de soluționare a acțiunii ce are ca obiect dizolvarea societăților agricole în temeiul art. 64 lit. f) din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură revine în primă instanță, și în calea de atac a apelului, după caz, secțiilor sau completelor specializate pentru cauze civile ce soluționează raporturile dintre profesioniști.**
- 3. Cererile de încuviințare a executării silite formulate de CNADNR S.A. a titlurilor executorii constând în procese-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor prin care s-au stabilit despăgubiri constând în tarife și/sau valoarea Autorizației Speciale de Transport (AST) sunt admisibile și în cazul în care creanța s-a cuantificat în înștiințarea de plată, fie este determinabilă.**

4. **Competența materială în situația contestării unei decizii emise de AJOFM, prin care i s-au imputat unei persoane sume de bani reprezentând indemnizația de șomaj încasată necuvenit.**

CONȚINUT:

Problema 1

1.TITLU: **Învestirea cu formulă executorie a contractelor de credit nu este condiționată de forma autentică a înscrisului, ci doar ca înscrisul, potrivit legii, să poată fi pus în executare. Încheierea prin care s-a respins cererea de investiție cu formulă executorie nu are autoritate de lucru judecat într-o nouă cerere pentru același titlu executoriu.**

- **Materia:** executare silită
- **Subcategoria:** executare
- **Obiect ECRIS:** Investiție cu formulă executorie
- **Acte normative incidente:** OUG nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului; Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiar-bancare; Codul de procedură civilă (Legea nr. 134/2010) . art. 527-537; art. 632-643; art. 663-665; Codul civil (Legea nr. 287/2009) – art. 1163-1323; art. 2157-2158.

- **Legislație incidentă:** OUG nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului; Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiar-bancare; Codul de procedură civilă (Legea nr. 134/2010) . art. 527-537; art. 632-643; art. 663-665; Codul civil (Legea nr. 287/2009) – art. 1163-1323; art. 2157-2158.
- **Doctrina privind problemele juridice:** Gabriel Boroș ș.a., Codul de procedură civilă comentat, vol. II; Vlad Peligrad, Regimul juridic al instituțiilor financiare nebankare (I), în „Revista de dreptul afacerilor” nr. 10/2010, p. 30.
- **Decizii ale Curții Constituționale, ale CEDO, CJUE-** DCC nr. 832 din 8 iulie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 120 din Ordonanța

de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, în M. Of. nr. 600 din 12 august 2008; DCC nr. 1.220 din 20 septembrie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, în M. Of. nr. 773 din 2 noiembrie 2011; DCC nr. 1.290 din 4 octombrie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 401 alin. 1 și art. 403 alin. 1 din Codul de procedură civilă, precum și a dispozițiilor art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, în M. Of. nr. 819 din 21 noiembrie 2011; DCC nr. 917 din 1 noiembrie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 373¹ alin. 2, alin. 4 pct. 3 și alin. 5 din Codul de procedură civilă, precum și ale art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, în M. Of. nr. 35 din 16 ianuarie 2013; DCC nr. 1.024 din 29 noiembrie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 79 alin. 2 din Legea nr. 58/1998 privind activitatea bancară, art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, precum și ale art. 373¹ alin. 2 din Codul de procedură civilă, în M. Of. nr. 48 din 22 ianuarie 2013; DCC nr. 482 din 21 noiembrie 2013 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului și ale art. 373¹ alin. 1 și 2 din Codul de procedură civilă din 1865, în M. Of. nr. 56 din 22 ianuarie 2014; DCC nr. 295 din 22 mai 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, în M. Of. nr. 514 din 10 iulie 2014; DCC nr. 201 din 13 martie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, în M. Of. nr. 308 din 9 mai 2007; DCC nr. 1.528 din 25 noiembrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 374¹ din Codul de procedură civilă și ale art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, în M. Of. nr. 52 din 20 ianuarie 2011; DCC nr. 1.226 din 20 septembrie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 136, art. 141, art. 142 și art. 145 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, în M. Of. nr. 825 din 22 noiembrie 2011; DCC nr. 1.182 din 6 noiembrie 2008 referitoare la

excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, în M. Of. nr. 838 din 12 decembrie 2008; DCC nr. 1.181 din 30 septembrie 2010 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8, 14, 15 și 16 din Ordonanța Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, în M. Of. nr. 783 din 23 noiembrie 2010; DCC nr. 87 din 27 februarie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 din Legea nr. 540/2002 privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, în M. Of. nr. 307 din 25 aprilie 2014.

2. ABSTRACT:

Sunt admisibile cererile de investire cu formulă executorie a contractelor de credit și nu se reține autoritatea de lucru judecat. Se apreciază că aceeași soluție se impune și în cazul altor înscrisuri cărora li s-a conferit prin lege putere executorie și sunt titluri executorii (contractul de leasing, contrate de împrumut conform art. 14 din Legea nr. 540/2002 privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor)..

3. ARGUMENTELE:

Legea nr. 134/2010 – Codul de procedură civilă reglementează executarea silită în Cartea a V-a, prin titluri ce constau în: dispoziții generale, procedura: scopul și obiectul executării, titlurile executorii, participanții, efectuarea și încetarea executării silite; urmărirea silită asupra bunurilor debitorului și executarea silită directă.

Executarea silită se realizează în temeiul hotărârilor judecătorești și al înscrisurilor care îndeplinesc condițiile cerute de lege pentru a constitui titluri executorii.

În art. 632 alin. 1 C.proc.civ. se prevede că executarea silită se poate efectua numai în temeiul unui titlu executoriu definit în alin. 2: „Constituie titluri executorii hotărârile executorii prevăzute la art. 633, hotărârile cu executare provizorie, hotărârile definitive, precum și orice alte hotărâri sau înscrisuri care, potrivit legii, pot fi puse în executare.”

În redactarea inițială a Codului de procedură civilă, prin art. 663 s-a prevăzut că executarea silită se pornește numai la cererea creditorului, dacă prin lege nu se prevede altfel, care se depune la biroul executorului judecătoresc, urmată de etapa încuviințării silite de către

instanța de executare, finalizată în cazul admiterii potrivit alin. 7 al art. 665 C.proc.civ. prin adăugarea formulei de executare silită.

Prin Legea nr. 138/15.10.2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe după art. 640 s-a introdus articolul 640 ind. 1 ce a devenit art. 641 – Învestirea cu formulă executorie, cu următorul cuprins:

„Învestirea cu formulă executorie

(1) Titlurile executorii, altele decât hotărârile judecătorești, pot fi puse în executare numai dacă sunt investite cu formulă executorie.

(2) Cererea de investire cu formulă executorie se soluționează de judecătoria în circumscripția căreia se află domiciliul sau sediul creditorului ori al debitorului, după caz, în cameră de consiliu, fără citarea părților. Dacă domiciliul sau, după caz, sediul creditorului se află în străinătate, creditorul va putea depune cererea de investire și la judecătoria în circumscripția căreia se află domiciliul său ales.

(3) Instanța va verifica dacă înscrisul întrunește toate condițiile de formă cerute de lege pentru a fi titlu executoriu, precum și alte cerințe în cazurile anume prevăzute de lege.

(4) Încheierea prin care se respinge cererea de investire cu formulă executorie poate fi atacată numai cu apel de către creditor, în termen de 5 zile de la comunicare.

(5) Încheierea prin care se admite cererea de investire cu formulă executorie nu este supusă niciunei căi de atac, dar legalitatea acesteia poate face obiectul contestației la executare.”

Articolul 665 s-a modificat, în urma republicării fiind art. 666, și stabilește modalitatea încuviințării silită dată în competența executorului judecătoresc, care se pronunță prin încheiere, fără citarea părților.

Învestirea cu formulă executorie are loc anterior depunerii cererii la biroul executorului judecătoresc, deoarece titlul executoriu în original sau în copie legalizată, după caz, se va atașa la cerere.

Competența de a dispune investirea cu formulă executorie revine judecătoria în circumscripția căreia se află domiciliul sau sediul creditorului ori al debitorului, după caz, cu excepțiile prevăzute de lege.

Categoria înscrisurilor care, potrivit legii, pot fi puse în executare numai dacă sunt investite cu formulă executorie și deci sunt titluri executorii include și contractele de credit.

Contractele de credit bancar au dobândit caracterul de titluri executorii prin Legea nr. 58/1998 privind activitatea bancară, care a fost abrogată prin OUG nr. 99/2006 privind

instituțiile de credit și adecvarea capitalului, în vigoare, care în art. 120 prevede: „Contractele de credit, inclusiv contractele de garanție reală sau personală, încheiate de o instituție de credit constituie titluri executorii.”

În art. 52 alin. 1, Legea nr. 93/8.04.2009 privind instituțiile financiare nebancare (IFN), cu modificările și completările ulterioare, prevede: „ Contractele de credit încheiate de o instituție financiară nebancară, precum și garanțiile reale și personale afectate garantării creditului constituie titluri executorii.”

Dispozițiile citate au fost supuse controlului de constituționalitate prin deciziile menționate, Curtea Constituțională constatând că, potrivit Codului de procedură civilă, executarea silită se realizează în temeiul hotărârilor judecătorești și al înscrisurilor care îndeplinesc condițiile prevăzute de lege pentru a constitui titluri executorii. Actul normativ dă expresie într-un domeniu particular, reglementării cu caracter general, adoptată de legiuitor în limitele competenței sale constituționale.,

Curtea Constituțională a statuat că, în materia la care se referă excepția de neconstituționalitate, calificarea contractelor încheiate de o instituție de credit, care constată o creanță certă, lichidă și exigibilă ca fiind titluri executorii, a fost determinată de necesitatea valorificării cu celeritate a respectivei creanțe, fără a afecta în acest mod vreun drept fundamental al părților. O asemenea concluzie este impusă de împrejurarea că prin încheierea unor asemenea contracte se dă expresie, într-o formă specifică, acordului de voință al părților cu privire la clauzele acolo stipulate pe care părțile și le însușesc în mod liber și se obligă să le respecte.

Dacă, în ce privește reținerea contractelor de credit ca titluri executorii, soluțiile sunt unitare, nu aceeași a fost aplicarea și interpretarea art. 641 alin. 3 C.proc.civ., care impune obligația instanței de a verifica dacă înscrisul întrunește toate condițiile de formă cerute de lege pentru a fi titlu executoriu, precum și alte cerințe în cazurile anume prevăzute de lege.

În fapt, creditorul a solicitat investirea cu formulă executorie a contractului de credit prin cererea adresată judecătoriei. Urmare verificării condițiilor de formă ale înscrisului/contractului de credit pentru a fi titlu executoriu s-au pronunțat următoarele soluții:

1. Cererea s-a respins cu motivarea: legea specială este norma cu caracter de esențialitate reprezentată de neîndeplinirea cerințelor în materia validității convențiilor ce pot constitui titluri executorii, or contractul de credit încheiat de CEC Bank nu constituie titlu executoriu, neîndeplinind cerințele „ad validitatem”, nefiind încheiat în formă autentică, ceea ce echivalează cu invalidarea sa, calitatea sa de titlu executoriu, nefiind cert și exigibil.

2. Cererile s-au admis, constatându-se că înscrisul / contractul de creditare îndeplinește toate condițiile de formă cerute de lege pentru a fi titlu executoriu.

3. În cazul în care cererea creditorului de investire cu formulă executorie a fost respinsă, au fost și situații în care s-a revenit printr-o altă cerere, pentru același contract și același debitor, fiind pronunțate două soluții:

a) Instanța a admis cererea, fără a se preocupa și analiza efectele primei încheieri;

b) Instanța a respins cererea, constatând identitatea de obiect, creditor și debitor în contractul de credit. Cel de-al doilea complet a constatat că partea nu a exercitat calea de atac împotriva primei încheieri, că situația avută în vedere la darea soluției nu s-a schimbat și a coroborat art. 640 alin. 1 cu art. 527-537 C.proc.civ. (procedura necontencioasă judiciară) reținând că cererea nu poate fi admisă. În considerentele încheierii se citează art. 525 C.proc.civ., conform căruia încheierile pronunțate în procedură necontencioasă nu au autoritate de lucru judecat. Se arată că instanța nu poate reveni asupra măsurii dispuse prin încheiere, la cererea celui interesat, deoarece situația de fapt avută în vedere când s-a respins cererea de investire cu formulă executorie a contractului de credit nu s-a schimbat.

În procedura investirii cu formulă executorie, competența judecătorului este limitată la aspectele ce vizează existența titlului executoriu, conform art. 632 alin. 2 teza finală C.proc.civ.: existența înscrisului, a obligației care să poată fi executată silit și dacă legea specială recunoaște înscrisului puterea executorie.

Verificarea condițiilor de formă nu vizează reglementarea „contractului” din Codul civil (art. 1166-1323), ci dacă „înscrisul” poate fi pus în executare și cuprinde: creditorul, debitorul, obiectul – obligația de plată a unei sume de bani, dacă legea specială impune și alte condiții.

În categoria altor titluri executorii, prin art. 638 C.proc.civ. se includ și unele încheieri și procese-verbale încheiate de executorii judecătorești (pct. 1), înscrisurile autentice (pct. 2), titlurile executorii notariale (pct. 3), titlurile de credit (pct. 4, art. 640), înscrisuri autentice notariale (art. 639). Contractele de credit nu sunt menționate, însă pot fi cuprinse în categoria „înscrisurilor cărora legea le recunoaște puterea executorie” (pct. 4, art. 638) consacrată de OUG nr. 99/2006 prin art. 120, art. 52 din Legea nr. 93/2009. Soluția de respingere a cererii de investire cu formulă executorie poate fi supusă următoarelor critici în calea de atac:

a) prin art. 1241 C.civ., forma scrisă este prevăzută pentru înscrisul care constată încheierea contractului ce poate fi sub semnătură privată sau autentică, având forța probantă prevăzută de lege, condiție pe care contractul de credit o îndeplinește;

b) legea specială – OUG nr. 99/2006 și Legea nr. 93/2009 – nu impune forma autentică contractelor de credit, pentru a fi titluri executorii;

c) Codul civil în reglementarea dată contractelor speciale încheiate de instituțiile de credit și instituțiile financiare nebancare (art. 2158 alin. 2, art. 2157 și art. 2165) prevede că sunt titluri executorii contractele încheiate în formă autentică sau printr-un înscris sub semnătură privată cu dată certă, condiție îndeplinită;

d) Codul de procedură civilă definește înscrisul autentic și sub semnătură privată în secțiunea „Probele și puterea doveditoare” (art. 269, art. 272, art. 273), ce nu sunt incidente în speță;

e) exigibilitatea creanței excede verificării în procedura investiției cu formulă executorie, fiind o condiție pentru încuviințarea executorii silită.

Executorul judecătoresc, conform art. 628 C.proc.civ., are competența de a stabili quantumul sumelor care se cuvin creditorului, conform titlului executoriu, dacă nu au fost stipulate în contract, deci creanța este lichidă (art. 663 alin. 3 C.proc.civ.).

II. Soluția de admitere a cererii de investiție cu formulă executorie o apreciem ca fiind corectă: contractul de credit constituie titlu executoriu, creanța este certă, creditorul și debitorul sunt cunoscuți, ca părți, executarea obligației constă în plata unei sume de bani, deci este susceptibilă de executare silită (art. 628 C.proc.civ.).

III. Autoritatea de lucru judecat. Considerăm că judecarea cererii de investiție cu formulă executorie are loc în procedură necontencioasă (art. 527 – 535 C.proc.civ.), astfel că încheierile pronunțate nu au autoritate de lucru judecat, fără nicio condiție pentru cererile multiple.

Codul de procedură civilă reglementează excepțiile (noțiune, clasificare) în secțiunea „Excepțiile procesuale” (art. 245-248), iar autoritatea de lucru judecat și efectele în art. 430 – 432 C.proc.civ.

Hotărârea judecătorească – ce soluționează în tot sau în parte fondul procesului sau statuează asupra unei excepții procesuale ori asupra oricărui alt incident – are, de la pronunțare, autoritate de lucru judecat cu privire la chestiunea tranșată (art. 430 alin. 1) Efectele lucrului judecat (art. 431 alin. 1): „Nimeni nu poate fi chemat în judecată de două ori în aceeași calitate, în temeiul aceleiași cauze și pentru același obiect.”

În art. 536 – Reguli aplicabile în procedura necontencioasă (alin. 1) – prevede: dispozițiile art. 527-535 referitoare la procedura necontencioasă se completează cu dispozițiile de procedură contencioasă, în măsura în care acestea din urmă sunt compatibile cu natura necontencioasă a cererii.

În speță, voința legiuitorului este în sensul că încheierea pronunțată în procedura necontencioasă să nu aibă autoritate de lucru judecat.

Dispozițiile de procedură contencioasă nu sunt compatibile cu natura necontencioasă a cererii, sub acest aspect.

Potrivit art. 641 alin. 2 C.proc.civ., cererile se judecă în camera de consiliu, fără citarea părților, judecata se limitează numai la verificarea unor aspecte, nu se soluționează fondul procesului (pentru a produce efectele impuse de art. 431 C.proc.civ.).

Judecătoria Vaslui, în unele cereri prin care s-a solicitat încuviințarea executării silite a contractelor de credit, le-a admis în parte numai în ce privește executarea silită mobilă și prin poprire și s-a respins pentru executarea imobiliară.

Soluția de respingere s-a motivat prin incidența art. 818-819 C.proc.civ.: executorul judecătoresc nu a indicat imobilele urmărite, astfel că nu se poate verifica competența exclusivă a instanței de la locul / sediul imobilului.

Tribunalul Vaslui a schimbat soluția în apel, în parte, înlăturând din dispozitivul încheierii dispoziția de respingere a cererii de executare silită imobiliară a debitorului, Instanța de apel a reținut că executorul judecătoresc a cerut numai încuviințarea cererii de executare silită, fără a preciza modalitatea.

Într-o altă soluție, s-a respins apelul, fiind păstrată încheierea și dispoziția de încuviințare a executării silite în modalitatea admisă de judecătoria.

Opinia judecătorului redactor și în unanimitate opinia judecătorilor participanți este în sensul admiterii cererii de investire cu formulă executorie a contractelor de credit și a nu se reține autoritatea de lucru judecat. Se apreciază că aceeași soluție se impune și în cazul altor înregistrări cărora li s-a conferit prin lege putere executorie și sunt titluri executorii (contractul de leasing, contracte de împrumut conform art. 14 din Legea nr. 540/2002 privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor).

Problema 2

TITLU: Competența de soluționare a acțiunii ce are ca obiect dizolvarea societăților agricole în temeiul art. 64 lit. f) din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură revine în primă instanță, și în calea de atac a apelului, după caz, secțiilor sau completelor specializate pentru cauze civile ce soluționează raporturile dintre profesioniști. .

- Materia: Drept civil. Despre persoane

- **Subcategoria:** Persoana juridică

- **Obiect din ECRIS:** Dizolvare persoană juridică societate agricolă

- **Actul normativ incident:** Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură.
- **Decizii ale Curții Constituționale:** DCC nr. 893/5.12.2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 64 alin. 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, în M. Of. nr. 54 din 24 ianuarie 2007

Decizii ale ÎCCJ: - ICCJ . Secția Comercială, Decizia nr. 777/9.02.2005;

- ICCJ, Secția Comercială, Decizia nr. 1763/15.03.2005,

- Tribunalul Iași, Secția I Civilă, dosar nr. 14730/245/2014, Încheiere nr. 50/15.12.2014;

- Tribunalul Iași, dosar nr. 1417/245/2014, Încheiere nr. 44 din 21.04.2015;

- Tribunalul Iași, dosar nr. 17991/245/2014, Decizia civilă nr. 991/25.11.2014;

- Tribunalul Iași, Secția a II-a civilă și de contencios administrativ și fiscal, dosar nr. 14417/245/2014*, sentința civilă din 27.05.2015;

- Tribunalul Iași, Secția a II-a civilă și de contencios administrativ și fiscal, dosar nr. 14730/245/2014*, sentința civilă din 8.04.2015.

Doctrină: G. Boroi, Noul Cod de procedură civilă. Comentarii pe articole, vol. I, Editura Hamangiu, București, 2013.

- Mihaela Tăbârcă, Drept procesual civil, vol. I, Teoria generală, Editura Universul Juridic, București, 2013.

2. ABSTRACT:

Soluția de declinare a competenței de la Secția I civilă la Secția a II-a civilă este cea corectă.

3. ARGUMENTELE:

În fapt, reclamanta D.G.R.F.P. – Administrația Finanțelor Publice Iași a solicitat dizolvarea Societății Agricole „A.G.”, motivat pe faptul că societatea nu mai funcționează, nu a depus situațiile financiare și nu a mai efectuat plăți către bugetul consolidat al statului, fiind declarată insolubilă, fără bunuri din 17.12.2012, conform art. 176 C.proc.fisc. și are creanțe de 1900 lei.

În drept, cererea s-a motivat pe art. 64 din Legea nr. 36/1991, art. 176 alin. 1 din OUG nr. 92/2003.

Prima instanță, judecătoria, prin sentință, respinge cererea, soluție păstrată în apel de tribunal.

Pentru a pronunța hotărârile, atât instanța de prim grad, cât și cea de control judiciar au constatat că activitatea societăților agricole este reglementată de dispozițiile speciale ale Legii nr. 36/1991, care prevăd în mod expres și limitativ situațiile și condițiile în care societatea se poate dizolva, prin art. 64 lit. a-f. S-a reținut de instanța de control judiciar că dizolvarea se poate hotărî numai de adunarea generală, pentru cazurile prevăzute la art. 64 lit. a-e, în care nu se încadrează motivele invocate.

La sesizarea organelor Ministerului Finanțelor sau a procurorului, dacă societatea face operațiuni contrare legii sau obiectului stabilit prin statut, societatea se poate dizolva prin hotărârea judecătorei unde a fost înscrisă (lit. f), ce nu sunt incidente în cauză.

*

* *

Legea nr. 36/30.04.1991, modificată și completată¹ privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură prevede:

„ART. 1

Proprietarii de terenuri agricole care beneficiază de prevederile Legii fondului funciar nr. 18/1991, precum și alți proprietari de terenuri agricole pot să-și exploateze pământul și în forme de asociere.

ART. 2

Formele de asociere simplă sunt asocierile dintre două sau mai multe familii în baza unui contract de societate, având ca scop exploatarea terenurilor agricole, creșterea animalelor, aprovizionarea, depozitarea, condiționarea, prelucrarea și vânzarea produselor, prestarea unor servicii, precum și alte activități.

ART. 3

Persoanele prevăzute în art. 1 pot constitui și societăți comerciale în condițiile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale.”

Legea reglementează: constituirea societăților ce sunt supuse operațiunii de înregistrare în registrul societăților agricole înființat la judecătoria, și anume la judecătoria în raza căreia își are

sediul (art. 16), drepturile și obligațiile asociațiilor, administrarea, dizolvarea ce poate fi hotărâtă de adunarea generală (art. 64 lit. a-e) ori dispusă prin hotărâre de judecătoria unde a fost înscrisă (art. 64 lit. f), fuziunea și lichidarea.

În primă instanță, cererile de dizolvare formulate de organele Ministerului de Finanțe sau de procuror sunt date în competența după materie a judecătoriilor, fiind cauze civile, pot fi incluse în categoria orice alte cereri date prin lege în competența lor (art. 94 pct. 3 C.proc.civ.), a completelor civile sau a secției civile, după caz.

În conformitate cu art. 64 din Legea nr. 36/1991: „Societatea agricolă se dizolvă:

- a) la împlinirea termenului pentru care a fost constituită;
- b) la constatarea imposibilității de a realiza obiectul societății;
- c) la terminarea activității;
- d) prin retragerea asociațiilor, dacă numărul celor rămași este mai mic decât cel prevăzut în statut și în prezenta lege;
- e) prin hotărârea asociațiilor;
- f) dacă societatea face operațiuni contrare legii sau obiectului stabilit prin statut.

În cazurile prevăzute la lit. a) - e), dizolvarea se hotărăște de adunarea generală, iar în cazul prevăzut la lit. f) prin hotărârea judecătoriei unde a fost înscrisă, la sesizarea organelor Ministerului Finanțelor sau a procurorului.

Hotărârea adunării generale și, după caz, a instanței judecătorești se înscrie în registrul societăților agricole și se publică în condițiile art. 16 alin. 2 din prezenta lege.”

Soluțiile de respingere pronunțate anterior intrării în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, date în cererile ce au avut ca obiect dizolvarea societăților agricole formulate de organele Ministerului Finanțelor, motivate pe existența datoriilor la bugetul de stat și având temei de drept art. 64 lit. f) din Legea nr. 36/1991, au fost menținute și în calea de atac a recursului soluționat de ICCJ – Secția comercială. Înalta Curte a reținut că dovada neplății în termen a obligațiilor fiscale nu răspunde cerințelor art. 64 lit. f) din Legea nr. 36/1991.

Soluțiile sunt unitare în primă instanță, de respingere a cererilor formulate de DGRFP Iași – Administrația Județeană a Finanțelor Publice Iași.

În calea de atac a apelului, la Tribunalul Iași, în cadrul căruia funcționează secții specializate, Secția I civilă și Secția a II-a Civilă și de contencios administrativ și fiscal, sunt două opinii în ce privește competența materială/funcțională:

- apelul se judecă de Secția I civilă, hotărârea fiind pronunțată de judecătoria, secția civilă în primă instanță (art. 95 pct. I C.proc.civ.);

- apelul se judecă de Secția a II-a civilă și de contencios administrativ și fiscal, motivat pe art. 3 alin. 2 și 3 C.civ. și art. 8 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, competența revine unui complet specializat în soluționarea cauzelor privind profesioniștii.

În unele cauze, Secția I civilă, prin încheieri, a admis excepția necompetenței sale funcționale, invocată din oficiu și a declinat competența în favoarea unui complet specializat în soluționarea cauzelor privind profesioniștii, din cadrul Secției a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

Conflicte negative de competență între cele două secții nu s-au ivit, Secția a II-a soluționând în fond apelurile, în această materie.

Soluția de declinare a competenței de la Secția I civilă la Secția a II-a civilă o apreciem ca fiind cea corectă.

Potrivit art. 35 alin. 2 și art. 36 din Legea nr. 304/2004, în cadrul curților de apel și al tribunalelor funcționează secții sau, după caz, complete specializate pentru cauze civile, indiferent de obiectul lor sau de calitatea părților, cauze penale, cauze cu minori și de familie, cauze de contencios administrativ și fiscal, cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, societăți, registrul comerțului, insolvență, concurență neloială sau pentru alte materii, precum și, în raport cu natura și numărul cauzelor, complete specializate pentru cauze maritime și fluviale, iar în cadrul judecătoriilor secții sau complete specializate pentru minori și familie.

În art. 3 din Legea nr. 287/2009, cu denumirea marginală „Aplicarea generală a Codului civil”, se prevede:

„(1) Dispozițiile prezentului cod se aplică și raporturilor dintre profesioniști, precum și raporturilor dintre aceștia și orice alte subiecte de drept civil.

(2) Sunt considerați profesioniști toți cei care exploatează o întreprindere.

(3) Constituie exploatarea unei întreprinderi exercitarea sistematică, de către una sau mai multe persoane, a unei activități organizate ce constă în producerea, administrarea ori înstrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu un scop lucrativ.”

În art. 8 alin. 1 din Legea nr. 71/2011 este definită noțiunea de „profesioniști”:

„(1) Noțiunea „profesionist” prevăzută la art. 3 din Codul civil include categoriile de comerciant, întreprinzător, operator economic, precum și orice alte persoane autorizate să desfășoare activități economice sau profesionale, astfel cum aceste noțiuni sunt prevăzute de lege, la data intrării în vigoare a Codului civil.

(2) În toate actele normative în vigoare, expresiile „acte de comerț”, respectiv „fapte de comerț” se înlocuiesc cu expresia „activități de producție, comerț sau prestări de servicii”.”

Legea nr. 36/1991 permite proprietarilor de terenuri agricole să se asocieze și să le exploateze, să desfășoare activități organizate în scopul stabilit prin art. 2 din lege, ce face incidente dispozițiile art. 3 C.proc.civ. citate, ce constituie motivarea în drept a soluției de declinare a competenței.

Opinia judecătorului redactor și în unanimitate a judecătorilor participanți este în sensul declinării competenței de la Secția I civilă la Secția a II-a civilă.

Problema 3

TITLU: Cererile de încuviințare a executării silite formulate de CNADNR S.A. a titlurilor executorii constând în procese-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor prin care s-au stabilit despăgubiri constând în tarife și/sau valoarea Autorizației Speciale de Transport (AST) sunt admisibile și în cazul în care creanța s-a cuantificat în înștiințarea de plată, fie este determinabilă.

- **Materia:** executare silită
- **Subcategoria:** Efectuarea executării silite
- **Obiect ECRIS:** Încuviințarea executării silite

- **Legislație incidentă:** Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă republicată în M.Of. nr. 247 din 10 aprilie 2015;
- - Legea nr. 138/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe, în M. Of. nr. 753 din 16 octombrie 2014;
- - OG nr. 43/28.08.1997 privind regimul juridic al drumurilor, republicată în M. Of. nr. 237 din 29 iunie 1998, cu modificările și completările ulterioare;
- - OG nr. 15/24.01.2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, în M.Of. nr. 82 din 1 februarie 2002, cu modificările și completările ulterioare;
- - O.G. nr. 2 din 12/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, în M. Of. nr. 410 din 25 iulie 2001, cu modificările și completările ulterioare;
- - Ordinul nr. 356/4.05.2014/107/2010 al Ministrului Transporturilor și Infrastructurii și al Ministrului Administrației și Internelor pentru aprobarea Normelor privind autorizarea și desfășurarea circulației vehiculelor rutiere cu mase și/sau dimensiuni ce

depășesc masele și/sau dimensiunile maxime admise prevăzute în OG nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, în M. Of. nr. 337 din 20 mai 2010, cu modificările și completările ulterioare

- **Doctrina privind problemele juridice:** G. Boroii, Noul Cod de procedură civilă. Comentariu pe articole, vol. I, vol. II, Editura Hamangiu, București, 2013.
- **Decizii ale Curții Constituționale, ale CEDO, CJUE-** - DCC nr. 328/18 aprilie 2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a Ordonanței Guvernului nr. 15/2002 privind introducerea tarifului de utilizare a rețelei de drumuri naționale din România, în ansamblul său, și a dispozițiilor art. 8 din aceasta, în special, în M. Of. nr. 403 din 10 mai 2006;
- - DCC nr. 112/6 martie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. II din Legea nr. 144/2012 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, în M. Of. nr. 309 din 25 aprilie 2014;
- - DCC nr. 34/21 ianuarie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (3) și ale anexei nr. 4 din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, în M. Of. nr. 112 din 14 februarie 2014.
- **Practica ÎCCJ și a altor instanțe:**
- - ÎCCJ, completul competent să judece recursul în interesul legii, Decizia nr. VI/16 februarie 2015 privind interpretarea dispozițiilor art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 455/2001 privind semnătura electronică, republicată, din punctul de vedere al semnăturii agentului constatator necesare legalității procesului-verbal de contravenție, pentru contravențiile sancționate de OG nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 424/2002, cu modificările și completările ulterioare, în M. Of. nr. 199 din 25 martie 2015;
- - ÎCCJ, Secția de contencios administrativ și fiscal, Decizia nr. 2000/29.04.2014;
- - ÎCCJ, Secția de contencios administrativ și fiscal, Decizia nr. 821/19.02.2014;
- - ÎCCJ, Secția de contencios administrativ și fiscal, Decizia nr. 936/26.02.2014;
- - Tribunalul Iași, Secția I civilă, dosar nr. 39423/245/2014, Încheierea nr. 7/15.01.2015;

- - Tribunalul Iași, Secția I civilă, dosar nr. 21913/245/2014, Încheiere din 4.12.2014;
- - Tribunalul Iași, Secția I civilă, dosar nr. 6970/245/2014 – Decizia civilă nr. 398/19.05.2014;
- - Tribunalul Iași, Secția I civilă, dosar nr. 36862/245/2013*, Decizia civilă nr.318/25.04.2014;
- - Tribunalul Iași, Secția I civilă, dosar nr. 36868/245/2013, Decizia civilă nr. 228/24.03.2014;
- - Tribunalul Iași, Secția I civilă, dosar nr. 35358/245/2013, Decizia civilă nr. 230/26.03.2014;
- - Tribunalul Iași, Secția I civilă, dosar nr. 36316/245/2013, Decizia civilă nr. 231/26.03.2014;
- - Tribunalul Iași, Secția I civilă, dosar nr. 39276/245/2013, Decizia civilă nr. 271/07.04.2014;
- - Tribunalul Iași, Secția I civilă, dosar nr. 1978/866/2011, Decizia civilă nr. 1810/10.09.2012.

2. ABSTRACT:

1. Aspectele comune reținute apreciem că impun soluția de admitere a cererilor de încuviințare a executării silite și în cazurile în care în procesul-verbal despăgubirea nu este menționată, însă cuantificată prin înștiințarea de plată. De asemenea, și atunci când actul constatator al contravenției cuprinde elemente ce permit determinarea despăgubirilor conform art. 663 C.proc.civ. de a fi certă, lichidă și exigibilă, condiția fiind îndeplinită. Executorul judecătoresc are competența dată prin art. 628 C.proc.civ. de a calcula nu numai dobânzi, penalități și actualiza obligația principală, stabilită, ci și alte sume. Actele normative ce stabilesc alături de sancțiunile contravenționale și despăgubirea cuprind anexe a căror menționare în cuprinsul procesului-verbal permite a fi determinate. Incidente sunt și dispozițiile art. 2 alin. 3 din OG nr. 2/2001, ce impun agentului constatator și/sau celui care aplică sancțiunea contravențională și stabilește despăgubirea, obligația de a comunica ori înmâna, după caz, odată cu procesul-verbal, și înștiințarea de plată.

2. Cererile de încuviințare a executării silite a despăgubirii adresate instanței de judecată ulterior datei de 19 octombrie 2014, nu sunt admisibile și apreciem corectă soluția tribunalului. Competența de a le soluționa revine conform art. 665 C.proc.civ. executorului judecătoresc.

3. Contestarea sancțiunii complementare

OG nr. 2/2001 constituie dreptul comun în materie contravențională, instituind competența în primă instanță a judecătorei când se contestă procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției, iar în calea de atac tribunalului, prin complete specializate sau secția de contencios administrativ și fiscal. Aceeași competență se menține și pentru contravențiile reglementate prin OG nr. 15/2002 și OG nr. 43/1997.

Potrivit art. 5 din OG nr. 2/2001, sancțiunile contravenționale sunt principale și complementare (enumerare în ordonanță), iar prin legi speciale pot fi stabilite și alte sancțiuni principale, complementare.

În competența instanței civile este dată numai executarea despăgubirii stabilite pe bază de tarif, „partea vătămată” procedând potrivit dispozițiilor legale referitoare la executarea silită a creanțelor, OG nr. 2/2001 completându-se cu dispozițiile Codului de procedură civilă, după caz (art. 42, art. 47).

3. ARGUMENTELE:

Codul de procedură civilă – Legea nr. 134/2010 – în Cartea a V-a, denumită Executarea silită, stabilește regulile de executare a hotărârilor judecătorești și a altor titluri executorii ce constituie dreptul comun în materie. Procedura încuviințării executării silite (cuprinzând participanții, titlul executoriu, efectuarea executării silite, urmărirea bunurilor debitorului, executarea silită directă) de către instanță, în reglementarea inițială a Codului de procedură civilă includea prin art. 665 și aspectele referitoare la formula executorie, care în Codul de procedură civilă de la 1865 se realiza în două etape: a învestirii cu formulă executorie și a încuviințării executării silite, prin intermediul instanței de judecată.

Executarea silită are loc la cererea creditorului, dacă prin lege nu se prevede altfel, care se depune la biroul executorului judecătoresc, având atașate titlul executoriu și înscrisurile cerute de lege și prin încheiere executorul judecătoresc dispune deschiderea dosarului de executare.

Competența de a dispune asupra încuviințării executării silite revenea instanței de executare (până la adoptarea Legii nr. 138/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe) învestită de executorul judecătoresc, ce îi înainta dosarul de executare în copie certificată, alăturând dovada plății taxei de timbru.

Cererea se soluționa de instanță prin încheiere dată în camera de consiliu, fără citarea părților.

În alin. 3, art. 665 C.proc.civ. prevedea că încheierea cuprinde, în afara mențiunilor prevăzute la art. 223 alin. 1, arătarea titlului executoriu pe baza căruia se va face executarea, suma cu toate accesoriile pentru care s-a încuviințat urmărirea, când s-a încuviințat urmărirea silită a bunurilor debitorului, modalitatea concretă de executare silită, atunci când s-a solicitat expres aceasta și autorizarea creditorului să treacă la executarea silită a obligației cuprinse în titlul executoriu.

În partea finală a încheierii de încuviințare a executării silite va fi adăugată formula executorie (alin. 7).

Prin Legea nr. 138/2014, art. 665 s-a modificat având denumirea marginală „Înregistrarea cererii de executare silită”, fiind dată în competența executorului judecătoresc pronunțarea asupra încuviințării executării silite (art. 666 C.proc.civ.), prin încheiere, fără citarea părților.

Încheierea prin care s-a dispus încuviințarea executării silite poate fi supusă controlului instanței de executare pe calea contestației la executare, în condițiile legii. Încheierea prin care se respinge cererea de încuviințare a executării silite poate fi contestată de către creditor, în termen de 15 zile de la comunicare, la instanța de executare, data intrării în vigoare a Legii nr. 138/2014 – 19 octombrie 2014.

Învestirea cu formulă executorie conform art. 641 C.proc.civ. are ca obiect alte titluri executorii decât hotărârile judecătorești, competența revine judecătoriei în circumscripția căreia se află domiciliul sau sediul creditorului ori al debitorului, după caz, fiind o procedură ce are loc anterior încuviințării executării silite.

Încuviințarea executării silite a titlului executoriu proces-verbal de constatare a contravenției solicitate de Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale România S.A. (CNADNR) prin care se urmărește recuperarea valorii Autorizației Speciale de Transport (AST) cu titlu de despăgubire

Sediul reglementării:

- OG nr. 43/28.08.1997 privind regimul drumurilor (republicată, cu modificările și completările ulterioare), actul normativ definește autorizația specială de transport AST (art. 41) și reglementează faptele ce constituie contravenție, constatarea și aplicarea sancțiunilor, prevederile acestui act completându-se cu dispozițiile OU nr. 2/2001.

- Ordinul Ministrului Transporturilor și Infrastructurii nr. 356/4.05.2014 pentru aprobarea Normelor privind autorizarea și desfășurarea circulației vehiculelor rutiere cu mase și/sau dimensiuni ce depășesc masele și/sau dimensiunile maxime admise prevăzute în Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, cu modificările și completările ulterioare, în Cap. II – eliberarea autorizațiilor speciale de transport (AST) și în Cap. V reglementează

constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor pentru nerespectarea prevederilor OG nr. 43/1997. Art. 49: „(1) Pentru circulația pe drumurile publice din România a vehiculelor cu mase și/sau dimensiuni care depășesc masele și/sau dimensiunile maxime admise/înscrise în AST contravenientul trebuie să achite, pe lângă amenda contravențională, și contravaloarea tarifelor suplimentare” calculate conform criteriilor de la lit. a) sau b). „... (3) Contravaloarea tarifelor prevăzute la alin. (1), înscrisă în procesul-verbal de constatare a contravenției, se poate achita și la ACI din ptf, în cazul drumurilor de interes național.”

În materie contravențională, regimul juridic al contravențiilor fiind reglementat prin OG nr. 2/2001 cu modificările și completările ulterioare, în Cap. III – Aplicarea sancțiunilor contravenționale, în art. 23 se prevede: „(1) În cazul în care prin săvârșirea contravenției s-a cauzat o pagubă și există tarife de evaluare a acesteia, persoana împuternicită să aplice sancțiunea stabilește și despăgubirea, cu acordul expres al persoanei vătămate, făcând mențiunea corespunzătoare în procesul-verbal.

(2) Dacă nu există tarif de evaluare a pagubei persoana vătămată își va putea valorifica pretențiile potrivit dreptului comun.”

Conform art. 37 din ordonanță, procesul-verbal neatacat în termenul prevăzut de art. 31 (în 15 zile de la înmânare sau comunicare), precum și hotărârea judecătorească irevocabilă prin care s-a soluționat plângerea constituie titlu executoriu fără vreo altă formalitate. Punerea în executare a sancțiunii amenzii contravenționale se face potrivit dispozițiilor legale privind executarea silită a creanțelor fiscale (art. 39 alin. 3).

Potrivit art. 42 din ordonanță, în scopul executării despăgubirilor stabilite pe bază de tarif actele prevăzute la art. 39 alin. 2 (n.m. proces-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii și neatacat, după caz, dispozitivul hotărârii judecătorești definitive) se comunică părții vătămate, care va proceda potrivit dispozițiilor legale referitoare la executarea creanțelor.

Dispozițiile OG nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor se completează cu dispozițiile Codului penal și ale Codului de procedură civilă, după caz.

Procesele-verbale prin care s-au constatat și aplicat sancțiuni contravenționale în temeiul actelor normative ce reglementează regimul drumurilor, autorizarea și desfășurarea circulației vehiculelor rutiere cu o anumită masă și/sau dimensiunile, prin care sunt stabilite despăgubiri pentru CNADNR sunt titluri executorii în sensul art. 632 C.proc.civ.

Art. 25 alin. 5 din OG nr. 2/2001 prevede: „(3) În situația în care contravenientul a fost sancționat cu amendă, precum și dacă a fost obligat la despăgubiri, o dată cu procesul-verbal, acestuia i se va comunica și înștiințarea de plată. În înștiințarea de plată se va face mențiunea cu privire la obligativitatea achitării amenzii la instituțiile abilitate să o încaseze, potrivit legislației

în vigoare și, după caz, a despăgubirii, în termen de 15 zile de la comunicare, în caz contrar urmând să se procedeze la executarea silită.”

În cazurile în care s-a solicitat încuviințarea executării silite a proceselor-verbale prin care s-au acordat despăgubiri CNADNR S.A. în primă instanță Judecătoria Iași a respins cererile, motivându-se că valoarea despăgubirilor nu este indicată expres în cuprinsul procesului-verbal, fiind stabilită în înștiințarea de plată emisă ulterior.

În drept sunt incidente dispozițiile art. 8 alin. 3 din OG nr. 15/2002 care prevăd: „(3) Contravenientul are obligația de a achita, pe lângă amenda contravențională, cu titlu de tarif de despăgubire, în funcție de tipul vehiculului folosit fără a deține rovinieta valabilă, sumele stabilite potrivit anexei nr. 4.

(3 ind. 1) Agentul constatator va face mențiune în procesul-verbal de constatare a contravenției și despre contravaloarea despăgubirii și modul de achitare a acesteia.”

Soluții pronunțate în calea de atac a apelului exercitată de CNADNR S.A., de Tribunalul Iași:

a) respinge apelul, păstrează încheierea dată de judecătoria, reținând că nu s-a probat creanța certă, lichidă și exigibilă; în cuprinsul procesului-verbal de contravenție trebuie menționate contravaloarea tarifului (art. 8 alin. 3 ind. 1 din OG nr. 15/2002). Titlul executoriu potrivit art. 37 din OG nr. 2/2001 îl constituie procesul-verbal de contravenție și nu înștiințarea de plată (doar nr. 3682/245/2013*, Decizia civilă nr. 318/25.04.2014, Secția civilă);

b) admite apelul, schimbă în tot încheierea, încuviințează executarea silită a titlului executoriu proces-verbal de contravenție încheiat pentru suma de lei. Autorizează creditorul să treacă la executarea obligației cuprinse în titlul executoriu (Secția I civilă, Decizia nr. 230/26.03.2014). Motivare: în procesul-verbal este trecută mențiunea că în conformitate cu art. 8 alin. 3 din OG nr. 15/2002 contravenientul este obligat să achite și tariful de despăgubire ale cărui contravaloare și mod de achitare se regăsesc în înștiințarea de plată care face corp comun cu procesul-verbal de contravenție. Creanța este certă, lichidă și exigibilă, așa cum este definită de legiuitor, conform art. 662 alin. 2 și 3 N.C.proc.civ. (dosar nr. 35358/245/2013, Secția I civilă, decizia civilă nr. 230/26.03.2014; dosar nr. 36318/245/2013, Secția I civilă, decizia civilă nr. 231/26.03.2014; dosar nr. 39276/245/2013, Secția I civilă, decizia civilă nr. 271/07.04.2014).

Tribunalul Iași pune în discuție problema:

- soluției în cererile de încuviințare a executării silite formulate ulterior modificării art. 665 și introducerii art. 640 ind. 1 C.proc.civ. prin Legea nr. 138/2014. Din oficiu, instanțele de judecată au invocat necompetența generală (art. 129 alin. 2 pct. 1 C.proc.civ.), soluția fiind de respingere a cererii;

- competenței funcționale a Secției a II-a civile și de contencios administrativ și fiscal, când în primă instanță și în calea de atac se contestă sancțiunile complementare aplicate prin procesul-verbal de constatare și sancționare Secția I civilă a transpus cauza Secției a II-a civile.

În cererile de încuviințare a executării silite s-au dat soluții diferite, în primă instanță și în apel nu numai ca urmare a aplicării și interpretării dispozițiilor legale în materie, ci și particularităților fiecărei cauze.

Opinia redactorului referatului și în unanimitate a participanților la întâlnire este următoarea:

1. Aspectele comune reținute apreciem că impun soluția de admitere a cererilor de încuviințare a executării silite și în cazurile în care în procesul-verbal despăgubirea nu este menționată, însă cuantificată prin înștiințarea de plată. De asemenea, și atunci când actul constatator al contravenției cuprinde elemente ce permit determinarea despăgubirilor conform art. 663 C.proc.civ. de a fi certă, lichidă și exigibilă, condiția fiind îndeplinită. Executorul judecătoresc are competența dată prin art. 628 C.proc.civ. de a calcula nu numai dobânzi, penalități și actualiza obligația principală, stabilită, ci și alte sume. Actele normative ce stabilesc alături de sancțiunii contravenționale și despăgubirea cuprind anexe a căror menționare în cuprinsul procesului-verbal permite a fi determinate. Incidente sunt și dispozițiile art. 2 alin. 3 din OG nr. 2/2001, ce impun agentului constatator și/sau celui care aplică sancțiunea contravențională și stabilește despăgubirea, obligația de a comunica ori înmâna, după caz, odată cu procesul-verbal, și înștiințarea de plată.

2. Cererile de încuviințare a executării silite a despăgubirii adresate instanței de judecată ulterior datei de 19 octombrie 2014, nu sunt admisibile și apreciem corectă soluția tribunalului. Competența de a le soluționa revine conform art. 665 C.proc.civ. executorului judecătoresc.

3. Contestarea sancțiunii complementare

OG nr. 2/2001 constituie dreptul comun în materie contravențională, instituind competența în primă instanță a judecătoriei când se contestă procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției, iar calea de atac tribunalului, prin complete specializate sau secția de contencios administrativ și fiscal. Aceeași competență se menține și pentru contravențiile reglementate prin OG nr. 15/2002 și OG nr. 43/1997.

Potrivit art. 5 din OG nr. 2/2001, sancțiunile contravenționale sunt principale și complementare (enumerare în ordonanță), iar prin legi speciale pot fi stabilite și alte sancțiuni principale, complementare.

În competența instanței civile este dată numai executarea despăgubirii stabilite pe bază de tarif, „partea vătămată” procedând potrivit dispozițiilor legale referitoare la executarea silită a creanțelor, OG nr. 2/2001 completându-se cu dispozițiile Codului de procedură civilă, după caz (art. 42, art. 47).

Problema 4

TITLU: Competența materială în situația contestării unei decizii emise de AJOFM, prin care i s-au imputat unei persoane sume de bani reprezentând indemnizația de șomaj încasată necuvenit.

- **Materia:** executare silită

- **Subcategoria:** contestație la executare

- **Obiect ECRIS:** Contestație la executare; id tip obiect – 3440; ct – dos; tip categorie caz:- civil

- **Acte normative incidente:** - Legea nr. 76/16.01.2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, în M. Of. nr. 103/2002;

- Ordin nr. 279/22.07.2004 al Ministrului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei - Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă – pentru aprobarea Procedurii privind activitatea de control, de îndeplinire a măsurilor asigurătorii, precum și de efectuare a executării silită a debitelor rezultate din nerespectarea prevederilor Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, în M. Of. nr. 725/2004;

- **Legislație incidentă:** - Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, art. 651, art. 712-713; art. 714, art. 718 alin. 2.
- **Doctrina privind problemele juridice:** -
- **Decizii ale Curții Constituționale, ale CEDO, CJUE-** DCC nr. 348/17.06.2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 650 alin. (1) și art. 713 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în M. Of. nr. 529 din 16 iulie 2014.
- Decizie nr. 10/20.10.2014 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea modului de interpretare a dispozițiilor art. 47 alin. (2) din Legea nr.

76/2002, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în M. Of. nr. 832/14.11.2014;

- - Curtea de Apel Constanța, Secția comercială și de contencios administrativ și fiscal, Decizia civilă nr. 120/23.02.2011;
- - Curtea de Apel Timișoara, Secția de Contencios administrativ și fiscal, Decizia civilă nr. 1203/16.11.2010;
- - Curtea de Apel Constanța, Contestație împotriva deciziei de imputare emisă de Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă. Competență; decizie din 25.05.2007;
- - Curtea de Apel Craiova, Secția a II-a civilă și pentru conflicte de muncă și asigurări sociale, Decizia nr. 1384/24.02.2015;
- - Tribunalul Vaslui, Secția civilă, Sentința civilă nr. 1294/11.12.2014;
- - Judecătoria Vaslui, Sentința civilă nr. 542/25.02.2015;
- - Tribunalul Vaslui, Secția civilă, Sentința civilă nr. 1297/11.12.2014;
- - Judecătoria Vaslui, Sentința civilă nr. 710/16.03.2015;
- - Curtea de Apel Iași, Secția pentru litigii de muncă și asigurări sociale, dosar nr. 284/245/2015, Sentința civilă nr. 3/15.04.2015;
- - Curtea de Apel Iași, Secția pentru litigii de muncă și asigurări sociale, dosar nr. 205/245/2015, Sentința civilă nr. 2/17.03.2015.

ABSTRACT:

Competența materială în situația contestării unei decizii emise de AJOFM, prin care i s-au imputat unei persoane sume de bani reprezentând indemnizația de șomaj încasată necuvenit.

ARGUMENTELE:

Codul de procedură civilă stabilește regulile de competență și de judecare a cauzelor civile, precum și cele de executare a hotărârilor instanțelor și a altor titluri executorii ce se aplică și în alte materii, în măsura în care legile se le reglementează nu cuprind dispoziții contrare.²

Legea nr. 76/16.01.2002 privind sistemul asigurărilor de șomaj și stimularea forței de muncă reglementează stabilirea și plata indemnizației de șomaj și a altor drepturi cuvenite

² Legea nr. 134/1.07.2010 privind Codul de procedură civilă, republicată în M. Of. nr. 247 din 10 aprilie 2015: art. 1, art. 2 alin. 2.

șomerilor, precum și modalitatea executării debitelor rezultate din încălcările legii, ce sunt contrare sub aspectul dreptului comun, naturii juridice a titlului executoriu, organele de executare și instanța de executare.

Prin **Ordinul nr. 279/2004** pentru aprobarea Procedurii privind activitatea de control, de îndeplinire a măsurilor asigurătorii, precum și de efectuare a executării silite a debitelor rezultate din nerespectarea prevederilor Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare au fost instituite reguli pentru activitatea de îndeplinire a măsurilor asigurătorii, precum și de efectuarea executării silite a debitelor ce se realizează potrivit prevederilor OG nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală republicată.

Dispozițiile art. 47 și art. 119 din Legea nr. 76/2002 sunt cele ce au generat soluții neunitare, anterior pronunțării ÎCCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept – a Deciziei nr. 10/20.10.2014 *Procedurile privind activitatea de control, de îndeplinire a măsurilor asigurătorii, precum și de efectuare a executării silite a debitelor rezultate din nerespectarea prevederilor Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă*, cu modificările și completările ulterioare vizează competența materială a instanței de judecată, în soluționarea contestației la titlul executoriu ce nu este o hotărâre judecătorească.

Opinia I: Competența de soluționare a contestației la executare împotriva deciziei emise în temeiul art. 47 revine judecătorei în a cărei rază teritorială se află sediul agenției pentru ocuparea forței de muncă sau centrul de formare profesională a adulților.

Opinia II: Competența revine completelor specializate ori secției de conflicte de muncă și asigurări sociale din cadrul tribunalelor, după caz.

Art. 47 din Legea nr. 76/2002 prevede: „(1) Sumele acordate în mod necuvenit din bugetul asigurărilor pentru șomaj, precum și orice alte debite constituite la bugetul asigurărilor pentru șomaj, altele decât cele provenind din contribuții, se recuperează pe baza deciziilor emise de agențiile pentru ocuparea forței de muncă sau, după caz, de centrele regionale de formare profesională a adulților, care constituie titluri executorii.

(2) Sumele prevăzute la alin. (1) se recuperează de la beneficiari în termenul general de prescripție legal. (...)”

Art. 119 din Legea nr. 76/2002 prevede: „(1) Litigiile rezultate ca urmare a aplicării prevederilor prezentei legi se soluționează de către instanțele judecătorești competente, potrivit legii.

(2) Litigiile privind stabilirea și plata indemnizației de șomaj se soluționează în regim de urgență, potrivit normelor procedurale prevăzute pentru conflictele de drepturi, chiar dacă prin lege specială se prevede altfel.”

Se constată că prin art. 47 alin. 1 legiuitorul a instituit procedura de recuperare pentru sumele acordate necuvenit, prin decizie, a stabilit autoritatea emitentă și i-a conferit puterea executorie de titlu executoriu (art. 632 teza finală C.proc.civ.), ce permite executarea silită.

În conformitate cu art. 713 alin. 2 C.proc.civ., în cazul în care executarea silită se face în temeiul unui alt titlu executoriu decât o hotărâre judecătorească, se pot invoca în contestația la executare și motive de fapt sau de drept privitoare la fondul dreptului cuprins în titlul executoriu, numai dacă legea nu prevede în legătură cu acel titlu executoriu o cale procesuală specifică pentru desființarea lui.

Legea nr. 76/2002 stabilește o anumită cale de desființare a deciziilor emise în temeiul art. 47, însă trimite – prin art. 119 alin. 1 – la instanțele judecătorești competente potrivit legii – la Codul de procedură civilă ca procedură de drept comun în materia executării.

Titlurile executorii emise conform art. 47 din Legea nr. 76/2002 și conform art. 31 din Cap. II al Ordinului nr. 279/2004 (modificat și completat) se execută potrivit prevederilor OG nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală de către personalul de specialitate din cadrul agențiilor pentru ocuparea forței de muncă, desemnat prin dispoziții ale directorilor executivi, persoane denumite executori bugetari, investite cu exercițiul autorității publice conform art. 32 alin. 1 și 2 din anexa la ordin.

ÎCCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în considerentele Deciziei nr. 10/20.10.2014, statuează că executarea silită a debitelor rezultate din nerespectarea prevederilor Legii nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, adică a titlurilor executorii emise în aplicarea dispozițiilor art. 47 alin. (1) din actul normativ anterior menționat, se efectuează de executorii bugetari, și nu de către executorii judecătorești, astfel că, în aplicarea art. 119 din Legea nr. 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, art. 713 alin. (1) raportat la art. 650 alin. (1) din Codul de procedură civilă (forma în vigoare la data sesizării primei instanțe) coroborat cu art. 31 și art. 32 alin. (1) și (2) din anexa la Ordinul nr. 279/2004, cu modificările și completările ulterioare, rezultă că, în cauză, competența de soluționare a contestației la executare revenea judecătoriei în circumscripția căreia se află sediul executorului bugetar, deci sediul agenției județene de ocupare a forței de muncă, acesta fiind personalul de specialitate din cadrul agențiilor pentru ocuparea forței de muncă, în sensul textelor anterior citate.

Cererea dedusă judecării reprezintă o contestație la executare a cărei competență de soluționare revine judecătoriei în a cărei rază își are sediul agenția județeană de ocupare a forței de muncă, iar hotărârea pronunțată de această instanță era susceptibilă numai de apel, calea de atac fiind în competența de soluționare a tribunalului competent teritorial, conform art. 94 pct. 2 din Codul de procedură civilă, care urma să judece în ultimă instanță și să pronunțe o hotărâre judecătorească definitivă, potrivit art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă.

Prin art. 119 alin. 2 din lege s-au dat în competența completelor specializate, fie a secției de conflicte de muncă și asigurări sociale numai litigiile ce au ca obiect stabilirea și plata indemnizației de șomaj ce se soluționează în regim de urgență, potrivit normelor procedurale prevăzute pentru conflictele de drepturi, chiar dacă prin lege specială se prevede altfel.

Opinia judecătorului redactor și în unanimitate a judecătorilor participanți este în sensul că cererea dedusă judecării reprezintă o contestație la executare a cărei competență de soluționare revine judecătoriei în primă instanță, dezlegarea dată chestiunilor de drept de Înalta Curte de Casație și Justiție fiind obligatorie pentru instanțele de judecată (art. 521 alin. 3 C.proc.civ.).

Punctele de vedere transmise de Tribunalul Vaslui în problema de drept supusă dezbaterii sunt în sensul considerentelor Înaltei Curți de Casație și Justiție din Decizia nr. 10/2014, argumentate și nu necesită alte completări.

Judecător redactor,

.....